

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe
22-100 Chełm, ul. Starościńska 7
tel. (082) 565 02 00,
e-mail : instef@interia.pl

II. Egz. 4
Egz. 1

PROJEKT WYKONAWCZY ELEKTRYCZNY

Obiekt: **Szkoła Podstawowa w Rakołupach**

Nazwa inwestycji: **Remont instalacji elektrycznej w istniejącym obiekcie Szkoły Podstawowej w Rakołupach.**

Adres inwestycji: **Rakołupy, Gmina Leśniowice**

Inwestor: **Gmina Leśniowice, 22-122 Leśniowice 21A**

Branża: **Elektryczna**

Oświadczenie: zgodnie z ustawą prawną (Dz.U. z 2004r. Nr 93 poz. 888) z art.20 ust.4 ustawy Prawo Budowlane: projekt instalacji został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami i wiedzą techniczną.

Zespół projektowy			
	Imię i Nazwisko	Uprawnienia Nr	Podpis
Projektant:	Wiesław Czubiel	CH/509/85	
Projektant:	Stefan Woźniak	830/CH/89	

Data: Czerwiec 2009

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

- strona tytułowa
- spis treści projektu
- uprawnienia budowlane
- zaświadczenie

SPIS TREŚCI

1. ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE

1.1 Przedmiot opracowania

1.2 Zakres opracowania

1.3 Podstawa opracowania

1.4 Charakterystyka energetyczna

2. OPIS TECHNICZNY

2.1 Uwagi ogólne

2.2 Zasilanie Szkoły w Rakolupach

2.2.1. Rozdzielnia główna szkoły – RG i WLZ-ty

2.2.2. Główny wyłącznik zasilania

2.3 Tablice Bezpiecznikowe

2.4 Instalacje elektryczne

2.4.1. Instalacja dzwonekowa

2.5 Ochrona od przepięć

2.6 Ochrona od porażen

3. OBLICZENIA

3.1 Bilans mocy

3.2 Obliczenia techniczne

3.3 Obliczenie natężeń oświetlenia

4. INFORMACJA BiOZ

5. WYKAZ PODSTAWOWYCH MATERIAŁÓW

SPIS RYSUNKÓW

RYS. E1 Rzut piwnicy - inwentaryzacja

RYS. E2 Rzut parteru – inwentaryzacja

RYS. E3 Rzut piętra - inwentaryzacja

RYS. E4 Rzut piwnicy - instalacja elektryczna

RYS. E5 Rzut parter - instalacja oświetleniowa

RYS. E6 Rzut parter - instalacja gniazdowa

RYS. E7 Rzut piętra - instalacja oświetleniowa

RYS. E8 Rzut piętra - instalacja gniazdowa

RYS. E9 Schemat ideowy rozdzielnic RG

RYS. E10 Widok rozdzielnic RG

RYS. E11 Schemat ideowy rozdzielnic TB

RYS. E12 Widok rozdzielnic TB

RYS. E13 Schemat ideowy rozdzielnic TK-u

RYS. E14 Widok rozdzielnic TK-u

1. ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE

1.1 Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania niniejszej dokumentacji jest modernizacja instalacji elektrycznych wewnętrznych w istniejącym budynku Szkoły Podstawowej w Rakolupach. W zakres, opracowania wchodzi pomieszczenia dydaktyczne, sala ćwiczeń, pomieszczenia gospodarcze, oraz zaplecze kuchni i piwnica.

1.2 Zakres opracowania

Poniższy projekt swoim zakresem obejmuje:

- Rozdzielnię główną szkoły - RG
- Główny wyłącznik zasilania - GWZ
- Tablice bezpiecznikowe
- Instalacje elektryczne oświetleniowe i gniazdowe
- Instalację dzwonek
- Ochronę od przepięć
- Ochronę od porażenia.

1.3 Podstawa opracowania

Podstawą opracowania niniejszego projektu jest:

Zlecenie na wykonanie projektu na remont instalacji elektrycznych wewnętrznych w istniejącym budynku Szkoły Podstawowej w Rakolupach.

Zlecenie inwestora

- wizja lokalna
- wytyczne branżowe
- inwentaryzacja
- projekt architektoniczno-budowlany
- projekty branżowe instalacyjne
- obowiązujące normy i przepisy

1.4 Charakterystyka energetyczna

stan projektowany

● moc zainstalowana	Pi=32,7 kW
● moc szczytowa	Ps=13,5 kW
● prąd obciążenia	Io=21,66 A

2. OPIS TECHNICZNY

2.1 Uwagi ogólne

Niniejszy projekt dotyczy modernizacji instalacji elektrycznych wewnętrznych, i dzwonek w budynku Szkoły Podstawowej w Rakolupach.

2.2 Zasilanie Szkoły w Rakołupach

Budynek zasilony jest z istniejącego przyłącza napowietrznego nn AL. 4x50mm² nie izolowaną linią napowietrzną ze stacji transformatorowej Rakołupy Wieś –obwód słup 1/4/120 kierunek szkoła. Należy wykonać modernizację rozdzielnicy głównej RG, w której znajdują się układ pomiarowy. Przed przystąpieniem do prac należy uzyskać w RZE Krasnystaw zgodę na rozplombowanie układów pomiarowych.

Z przeprowadzonego bilansu mocy wynika, że moc zamówiona w zakładzie energetycznym po modernizacji nie zostanie przekroczona.

2.2.1. Rozdzielnia główna szkoły - RG i WLZ-ty

Zasilanie poszczególnych rozdzielnic podano na planach instalacji i schematach ideowych. Stosować rozdzielnice przeznaczone do zamontowania w nich urządzeń elektrotechnicznych lub telekomunikacyjnych. Obudowa może być metalowa lub z tworzywa sztucznego. Stopień ochrony nie powinien być mniejszy niż IP 40, II klasy izolacji . Sposób montażu rozdzielnicy oraz elementów jej wyposażenia nie może naruszać stopnia ochrony IP i ochrony od porażeń. Wszystkie elementy i przewody muszą być trwale i estetycznie zamocowane.

Rozdzielnice usytuowane są zgodnie z planami instalacji. Do zabezpieczenia obwodów stosować rozłączniki izolacyjne z bezpiecznikami o wielkościach podanych na schematach ideowych. Obwody rozdzielni należy oznakować wg obowiązujących przepisów, techniką trwałą i czytelną. WLZ do rozdzielnic wykonać zgodnie ze planami instalacji elektrycznej oraz schematami ideowymi zasilania.

2.2.2. Główny wyłącznik zasilania

Projektuje się główny wyłącznik zasilania GWZ w RG, spełniający rolę wyłącznika ppoż., w postaci przycisku powrotnego 1Z w przeszklonej obudowie, usytuowanego w pobliżu wejścia głównego do szkoły. Naciśnięcie przycisku spowoduje odłączenie całej instalacji szkoły od zasilania.

2.3 Tablice bezpiecznikowe

Tablice bezpiecznikowe należy zestawić z typowych obudów wnękowych modułowych, w II klasie ochronności izolacji. W tablicy usytuowano zabezpieczenia od przepięć, zwarć i przeciążeń oraz wyłączniki różnicowoprądowe dla ochrony od porażeń. Przewidziano również rezerwę miejsca na ewentualną dobudowę zabezpieczeń w przypadku dobudowy nowych obwodów (na niniejszym etapie nie wymaganych). Tablica piętrowa TB powinna posiadać znak CE i deklarację zgodności. Tablica TK-u – Kuchnia powinna posiadać stopień ochrony nie mniejszy niż IP 55

2.4 Instalacje elektryczne

Instalację oświetleniową w budynku należy wykonać zgodnie ze planami instalacji i schematami ideowymi. Instalację rozprowadzić w tynku przewodami w izolacji podwójnej prowadząc pionowe zejścia do wyłączników. Stosować osprzęt podtynkowy o odpowiednim stopniu IP. Typy opraw zgodne z planami instalacji oświetleniowej. Instalacje oświetlenia bezpieczeństwa i ewakuacyjnego wykonane zostaną przewodem YDYP450/750V. Oprawy oświetleniowe posiadają konwertery z własnym źródłem zasilania, które będą podtrzymywały oświetlenie przez okres 2 godzin. Załączają się one samoczynnie po zaniku napięcia. W piwnicy przy RG wykonać główną szynę uziemiającą łącząc ją z uziemieniem odgromowym oraz za pomocą opasek uziemiających z przyłączami wchodzącymi do

budynku oraz z metalowymi elementami budynku. Połączenie GSU z rozdzielnicą wykonać przewodem LY 16mm². W łazienkach wykonać połączenia wyrównawcze lokalne. Połączyć zaciski ochronne metalowych urządzeń sanitarnych razem z przewodem PE w omawianym pomieszczeniu, pod tynkiem. Pozostałe szczegóły na rysunkach instalacji.

Dobór opraw wykonano w oparciu o program DIALUX.

2.4.1. Instalacja dzwonekowa

Projektuje się instalację dla sygnalizacji przerw w szkole, dzwonekami zainstalowanymi w korytarzach na poszczególnych kondygnacjach i na zewnątrz budynku. Instalację należy wykonać przewodem kabelkowym jako podtynkową. Sterowanie instalacją realizuje się zegarem centralnym elektronicznym EW (Elektroniczna Woźna) usytuowanym w pokoju nauczycielskim. Na zegarze można ustalić samoczynne sygnalizowanie przerw w szkole w oparciu o wewnętrzny zegar w zakresie tygodnia czy miesiąca jak również ręcznie uruchomić dzwoneki.

2.5 Ochrona od przepięć

Zgodnie z wymaganiami norm:

PN-IEC 60364-4-443 „Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przed przepięciami. Ochrona przed przepięciami atmosferycznymi i łączeniowymi.”

PN-IEC 61024-1-1 „Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Zasady ogólne. Wybór poziomów ochrony dla urządzeń piorunochronnych”. Zastosowano ograniczniki przepięć:

- Klasa I (B+C)- w rozdzielnicy RG
- Klasa II (C)- w rozdzielnicy TB, TK-u, RK, TK

2.6 Ochrona od porażeń

Zgodnie z normą: PN-IEC 60364-4-41 zastosowano ochronę od porażeń.

– Ochrona przed dotykiem bezpośrednim – izolacja. Jako ochronę przed dotykiem pośrednim przyjęto szybkie wyłączenie zasilania – wyłączniki nadprądowe oraz wyłączniki różnicowo-prądowe. Ochronie od porażeń podlegają, metalowe obudowy rozdzielni i zasilanych urządzeń, metalowe osłony opraw oświetleniowych. Połączenia przewodów ochronnych z urządzeniami powinny być wykonane szczególnie starannie. W przewodzie ochronnym nie wolno instalować wyłączników ani bezpieczników. Bezwzględnie należy przestrzegać zasady stosowania przewodu o barwach żółtozielonych jako przewód ochronny. Zacisk PE należy uziemić. Rezystancja uziemienia nie może przekraczać wartości 10Ω. Bednarkę uziemiającą FeZn 25x4mm należy zabezpieczyć przed korozją do głębokości 30 cm pod, i wysokości 30 cm nad powierzchnią gruntu. Bednarkę należy pomalować na barwy żółtozielone tak, aby na każde 1,5 cm wykroju bednarki przypadało przynajmniej 30% jednej z barw..

3. OBLICZENIA

3.1 Bilans mocy

TB									
Obw./Odb.	Przewód/Kabel	Obwód	Pi			kz	Ps		
			kW				kW		
			L1	L2	L3		L1	L2	L3
1/1-7	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V	2,1			0,6	1,26		

2/1-8	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V		2,4		0,6		1,44	
3/1-10	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V			3	0,6	0		1,8
4/1-8	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V	2,4			0,6	1,44		
5/1-3	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V		0,9		0,6	0		
1/1-11	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie	1,66			0,8	1,32		
2/1-21	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie		1,51		0,8		1,21	
3/1-17	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie			1,2	0,8			0,98
4/1-20	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie			1,3	0,8			1,04
	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie ew.		0,1		0,8		0,08	
	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie ew.		0,3		0,8		0,24	
Suma:		układ 1 fazowy	6,16	5,21	5,5		4,02	2,97	3,82
		układ 3 fazowy	6,16				4,02		
						kj=	0,7		
						P=	2,814		

TK-u

Obw./Odb.	Przewód	Obwód	Pi			kz	Ps		
			kW				kW		
			L1	L2	L3		L1	L2	L3
1/1-3	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V	0,9			0,6	0,54		
2/1	YDYp 5x2,5	Gniazd 400V	4	4	4	0,6	2,4	2,4	2,4
3/1	YDYp 5x2,5	Gniazd 400V	3,9	3,9	3,9	0,6	2,34	2,34	2,34
4/1-4	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V		1,2		0,6		0,72	
5/1-3	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V Piwnica			0,9	0,6			0,54
7/1-12	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie Kuchnia	0,884			0,8	0,707		
10	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie Piwnica		1		0,8		0,8	
Suma		układ 1 fazowy	9,684	10,1	8,8		5,987	6,26	5,28
		układ 3 fazowy	10,1				6,26		
						kj=	0,7		
						P=	4,382		

RG

Obw./Odb.	Przewód	Obwód	Pi			kz	Ps		
			kW				kW		
			L1	L2	L3		L1	L2	L3
1/1-4	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V	1,2			0,60	0,72		
2/1-10	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V		3		0,60		1,8	
3/1-5	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V			1,5	0,60			0,9
4/1-10	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V	3,3			0,60	1,98		
5/1-6	YDYp 3x2,5	Gniazd 230V		1,8		0,60		1,08	
1/1-6	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie	0,5			0,80	0,4		
2/1-19	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie		1,792		0,80		1,43	
3/1-19	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie			1,37	0,80			1,09
4/1-10	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie	0,72			0,80	0,58		
5/1-11	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie		0,892		0,80		0,71	
6/1-2	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie			0,2	0,80			0,16
	YDYp 3/4x1,5	Oświetlenie ew.			0,3	0,80			0,24
	5x LgY 10	WLZ do TB	6,16			0,65	4,02		
	YDY 5x6mm	WLZ do TK-u	10,10			0,62	6,26		
	YDY 5x6mm	WLZ do TK	4,20			0,80	3,36		
	YDY 5x6mm	WLZ do Kotł.	4,80			0,80	3,84		
Suma:		układ 1 fazowy	31	32,74	28,6	kj=	21,2	22,5	19,9

układ 3 fazowy	32,74	22,51
		0,6
P=		13,506

3.2 Obliczenia techniczne

Moc zainstalowana wynosi:

$$P = 32,74 \text{ kW}$$

Moc szczytowa wynosi:

$$P_s = 13,506 \text{ kW}$$

Zasilanie obiektu z napowietrznej linii niskiego napięcia przewodem typu 4x50 Al o $I_{dd}=220\text{A}$. Zabezpieczenie linii w Stacji Transformatorowej Rakolupy Wieś WT-00 gF 63A.

Kryterium dopuszczalnej obciążalności.

$$I_{obl} = \frac{P_s}{\sqrt{3} \cdot U \cdot \cos \Phi} \text{ [A]}$$

$P_s = 13,506 \text{ kW}$ - całkowity pobór mocy na budynek
 $U_n = 400 \text{ V}$ - napięcie międzyfazowe

$$I_{obl} = \frac{13506}{\sqrt{3} \cdot 400 \cdot 0,9} = 21,66 \text{ [A]}$$

$$I_{obl} = 21,66 \text{ A}$$

Przyjęto zabezpieczenie trójfazowe o prądzie znamionowym

$$I_{nb} = 40 \text{ A} > I_{obl}$$

Typ zabezpieczeń przed licznikowych usytuowanych w RG **S 303 B40A**

- Dobór przewodów nn i WLZ-tu

Dobór kabla przyłącza dokonano uwzględniając dwa warunki :

$$I_b \leq I_n \leq I_z$$

oraz

$$I_2 \leq 1,45 I_z$$

Gdzie :

I_b – prąd obciążenia obwodu elektrycznego

I_n – znamionowy prąd zabezpieczenia przeciążeniowego

I_2 – prąd zadziałania urządzeń zabezpieczających dla 1-4 godziny jako maksymalny prąd zadziałania

I_z – obciążalność długotrwała przewodów

Linia napowietrzna typu AL 4x50 mm²

Obciążalność $I_z = 220 \text{ A}$

$$I_b \leq I_n \leq I_z$$

$$21,66 \leq 63 \leq 220 \text{ A}$$

Prąd zadziałania urządzeń zabezpieczających I_2

$$I_2 = k_2 \cdot I_n$$

gdzie:

k_2 - współczynnik krotności prądu powodującego zadziałanie urządzenia zabezpieczającego przyjmowany jako równy:

- 1,6÷2,1 dla wkładek bezpiecznikowych
- 1,45 dla wyłączników nadprądowych o charakterystyce B, C i D

$$\begin{aligned}1,6 \cdot I_n &\leq 1,45 I_z \\1,6 \cdot 63 &\leq 1,45 \cdot 220 A \\100,8 &\leq 304,5 A\end{aligned}$$

Obie nierówności spełnione, przewód dobrany prawidłowo.

Dobór kabla przyłącza dokonano w oparciu o normę PN-IEC 60264-5-523 „Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Obciążalność prądowa długotrwała przewodów” uwzględniając dwa warunki :

$$\begin{aligned}I_b &\leq I_n \leq I_z \\&\text{oraz} \\I_2 &\leq 1,45 I_z\end{aligned}$$

Przewód typu YAKY 4x50 mm²

Obciążalność kabla $I_z = 210 A$

$$\begin{aligned}I_b &\leq I_n \leq I_z \\21,66 &\leq 63 \leq 210 A\end{aligned}$$

Prąd zadziałania urządzeń zabezpieczających I_2

$$\begin{aligned}I_2 &= k_2 \cdot I_n \\1,6 \cdot I_n &\leq 1,45 I_z \\1,6 \cdot 63 &\leq 1,45 \cdot 210 A \\100,8 &\leq 319 A\end{aligned}$$

Obie nierówności spełnione, kabel dobrany prawidłowo.

- Sprawdzenie przewodu na warunek spadku napięcia

Od ST do budynku

$$\Delta U_{\%} = \frac{P_i \cdot l}{U^2 \cdot \gamma \cdot s} \cdot 100\%$$

U=400 V

- napięcie znamionowe

l= 167 m

- długość kabla

$\gamma_{al} = 34 \text{ m/mm}^2 \cdot \Omega$

- konduktywność aluminium

s= 50 mm²

- przekrój przewodu

$P_i = 32,74 \text{ kW}$

- moc zainstalowana

$$\Delta U_{\%} = \frac{100 \cdot 32740 \cdot 167}{400^2 \cdot 34 \cdot 50} = 2,01\%$$

$$\Delta U_{\%} = 2,01 \leq \Delta U_{dop} = 4\%$$

Spadek napięcia jest mniejszy od dopuszczalnego.

Od przyłącza na budynku do RG

$$\Delta U_{\%} = \frac{P_i \cdot l}{U^2 \cdot \gamma \cdot s} \cdot 100\%$$

- U=400 V - napięcie znamionowe
l= 10 m - długość kabla
 $\gamma_{al}= 34 \text{ m/mm}^2 \cdot \Omega$ - konduktywność aluminium
s= 50 mm² - przekrój kabla
P_i=32,74 kW - moc zainstalowana

$$\Delta U_{\%} = \frac{100 \cdot 32740 \cdot 10}{400^2 \cdot 34 \cdot 50} = 0,12\%$$

$$\Delta U_{\%} = 0,12 \leq \Delta U_{dop} = 4\%$$

Spadek napięcia jest mniejszy od dopuszczalnego.

Od RG do TP

$$\Delta U_{\%} = \frac{P_i \cdot l}{U^2 \cdot \gamma \cdot s} \cdot 100\%$$

- U=400 V - napięcie znamionowe
l= 12 m - długość kabla
 $\gamma_{al}= 57 \text{ m/mm}^2 \cdot \Omega$ - konduktywność aluminium
s= 10 mm² - przekrój kabla
P_i=6,16 kW - moc zainstalowana

$$\Delta U_{\%} = \frac{100 \cdot 6160 \cdot 12}{400^2 \cdot 57 \cdot 10} = 0,08\%$$

$$\Delta U_{\%} = 0,08 \leq \Delta U_{dop} = 0,5\%$$

Spadek napięcia jest mniejszy od dopuszczalnego.

Od TB do odbioru

$$\Delta U_{\%} = \frac{2 \cdot P_i \cdot l}{U^2 \cdot \gamma \cdot s} \cdot 100\%$$

- U=230 V - napięcie znamionowe
l= 60 m - długość przewodu
 $\gamma_{al}= 57 \text{ m/mm}^2 \cdot \Omega$ - konduktywność aluminium
s=2,5 mm² - przekrój przewodu
P_i=300 W - moc zainstalowana

$$\Delta U_{\%} = \frac{200 \cdot 300 \cdot 60}{230^2 \cdot 57 \cdot 2,5} = 0,477\%$$

$$\Delta U_{\%} = 0,477 \leq \Delta U_{dop} = 0,5\%$$

Spadek napięcia jest mniejszy od dopuszczalnego.

-Skuteczności ochrony od porażen

Zwarcie w na końcu obwodu

$$Z_a = \sqrt{R_k^2 + X_k^2}$$

gdzie:

R_k - rezystancja obwodu zwarcioviego

$$R_k = \sum \left(\frac{l}{\gamma \cdot s} \right)$$

X_k - reaktancja obwodu zwarcioviego

$$X_k = x \cdot l$$

gdzie:

l – długość analizowanego odcinka przewodu,

γ – konduktywność przewodu,

s – przekrój przewodu jednej żyły kabla,

x - jednostkowa reaktancja, przyjmowana dla kabli/przewodów niskiego napięcia dla:

al. $s = 50 \text{ mm}^2 - 0,33 \text{ } \Omega/\text{km}$

al. $s = 50 \text{ mm}^2 - 0,07 \text{ } \Omega/\text{km}$

cu. $s = 10 \text{ mm}^2 - 0,081 \text{ } \Omega/\text{km}$

cu. $s = 2,5 \text{ mm}^2 - 0,098 \text{ } \Omega/\text{km}$

		R Ω	X Ω
Tr. 160 kVA		0,02	0,04
Linia nn 4x50	$l=167$	0,104	0,058
WLZ do RG YAKY 5x10	$l=10$	0,006	0,001
WLZ do TB LgY 5x10	$l=12$	0,021	0,001
Przewód 3x2,5	$l=60$	0,421	0,006
Razem		0,572	0,106

$$R_k = R_t + R_{L1(L)} + R_{L1(N/PE)} + R_{L2(L)} + R_{L2(N/PE)} + \dots + R_{Ln(L)} + R_{Ln(N/PE)}$$

R_t – rezystancja transformatora,

$R_{L1(L)}$ – rezystancja przewodów fazowych linii o długości l_1 ,

$R_{L1(N/PE)}$ - rezystancja przewodów neutralnego lub ochronnego linii l_1 ,

$$R_k = 0,572 \text{ } \Omega$$

$$I_b = 16 \text{ A}$$

$$X_k = 0,106 \text{ } \Omega$$

$$k = 5$$

$$Z_a = 0,58$$

$$I_{\text{wytl}} = 80 \text{ A}$$

$$I_{\text{zw}} = \frac{c \cdot \sqrt{3} \cdot U_n}{Z_a}$$

$$I_{\text{zw}} = 533,3 > 80 \text{ A}$$

$$Z_{\text{obl}} = 1,25 \times 0,58 = 0,725$$

$$0,725 \times 80 = 58 \text{ V} < 230 \text{ V}$$

-Uziemienie przewodu ochronnego

Włącznik różnicowoprądowy zapewni skuteczną ochronę od porażień, jeżeli spełniona będzie zależność:

$$R_A \cdot I_a \leq U_L$$

gdzie: R_A – rezystancja uziemienia przewodu ochronnego;

I_a – różnicowy prąd wyłączalny;

U_L - napięcie bezpieczne;

$$I_a = k \cdot \Delta I = 1,2 \cdot 0,03 = 0,036 A$$

$$R_A \leq \frac{U_L}{I_a} = \frac{25V}{0,036A} = 694,4 \Omega$$

-Selektywność (wybiórczość) dobranych zabezpieczeń:

w stacji TR WT-00/gF 63A	t=5s	k= 4,9	$I_{wył}= 308,7 A$
w RG S303 B40A	t=0,4s	k= 5	$I_{wył}= 200 A$
w RG R303-D02 25A	t=5s	k= 4,4	$I_{wył}= 110,5 A$
w TB S-301-B16A	t=0,4s	k= 5	$I_{wył}= 80 A$

Uwagi i wnioski:

Istniejące zabezpieczenie przedlicznikowe S303 B40A nie ulega zmianie.

3.3 Obliczenia natężeń oświetlenia

Obliczeń natężeń oświetlenia dokonano za pomocą programu komputerowego. Założono średnie natężenie oświetlenia zgodne z wymaganiami wg PN. Dla istotnych pomieszczeń wyliczone natężenia oświetlenia podano w załączniku elektronicznym.

4. INFORMACJA BiOZ

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji.

Zakres robót obejmuje wykonanie instalacji elektrycznych:

- Modernizacja tablic pomiarowo-administracyjnych,
- Wymiana istniejących linii zasilających,
- Modernizacja układu zasilania wewnątrz budynku WLZ-y do poszczególnych tablic elektrycznych,
- Wykonanie tablic bezpiecznikowych TB, TK-u
- Wykonanie instalacji oświetleniowej,
- Montaż osprzętu elektrycznego (oprawy itp.),
- Wykonanie pomiarów elektrycznych izolacji wykonanych obwodów,
- Załączenie instalacji pod napięcie, sprawdzenie poprawności działania i wykonanie pomiarów elektrycznych skuteczności ochrony przeciwporażeniowej.

2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych.

- Istniejący budynek Szkoły podlegający remontowi i modernizacji,
- Sieci uzbrojenia terenu: kanalizacja sanitarna, wodociąg

3. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą spowodować zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

- prace po napięciem,
- praca na wysokości przy montażu instalacji,
- praca przy użyciu elektronarzędzi i sprzętu zmechanizowanego

4. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające, skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich występowania.
  - demontaż istniejących urządzeń elektrycznych (odłączenie napięcia),
  - podłączenie nowego zasilania głównego.
5. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.

Podłączenia wykonywanych instalacji i przewodów WLZ należy wykonać po uprzednim wyłączeniu napięcia w Sieci zasilającej oraz zabezpieczeniu przed skutkami przypadkowego pojawienia się napięcia.

Procedury określające zasady bezpiecznej pracy, zawarte są w przepisach eksploatacji i bezpiecznej pracy przy urządzeniach elektrycznych - ich stosowanie jest wymagane przez pracowników posiadających zaświadczenia kwalifikacyjne SEP. Każde przedsiębiorstwo wykonawcze ma obowiązek posiadać i stosować instrukcje wykonywania prac zgodnie z wymaganiami bezpieczeństwa.

6. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

- Powołanie kierownika robót.
- Wyposażenie budowy w odpowiednie tablice informacyjne i instruktażowe, sprzęt pierwszej pomocy, BHP i P.Poż.
- Przeprowadzenie szkolenia (instruktażu) pracowników pod względem BHP przed przystąpieniem do realizacji robót na stanowiskach pracy.
- Procedury określające zasady bezpiecznej pracy zawarte są w przepisach eksploatacji i bezpiecznej pracy, które pracownicy mają obowiązek znać i stosować.
- Wiedza, o której mowa powinna być potwierdzona zaświadczeniem kwalifikacyjnym. Przedsiębiorstwo wykonawcze ma obowiązek posiadać i stosować instrukcje wykonywania prac zgodnie z wymaganiami bezpieczeństwa.

Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom w robotach elektroinstalacyjnych:

- W sytuacji zagrożenia na terenie budowy wyłączyć zasilanie rozdzielnic budowlanej,
- Stosować sprawny i odpowiedni sprzęt elektro-mechaniczny,
- Stosować odpowiedni sprzęt BHP.

Projektant:

5. WYKAZ PODSTAWOWYCH MATERIAŁÓW

UWAGA: Dopuszcza się stosowanie materiałów innych niż użyte w projekcie o parametrach nie gorszych niż materiały wyspecyfikowane

Lp.	Nazwa	Jm	Ilość
1.	Bednarka ocynkowana	m	6
2.	Tablica rozdzielcza TB	kpl.	1
3.	Tablica rozdzielcza RG	kpl..	1
4.	Tablica rozdzielcza TK-u	kpl.	1
5.	Aparaty-moduły awaryjne 2h	szt.	31
6.	Oprawa świetlówkowa Latte New 2x18W EVG	szt.	2
7.	Oprawa świetlówkowe Latte New 2x36W EVG	szt.	119
8.	Oprawa świetlówkowe Monza 2 x36W EVG	szt.	6
9.	Oprawa świetlówkowe ewakuacyjne kierunkowe	szt.	6
10.	Oprawa typu Fibra 2x18W EVG IP-65	szt	6
11.	Oprawa typu Fibra 2x36 IP-65	szt	12
12.	Oprawa OPKZ-60 60 W z kloszem szkal. IP-54	szt	10
13.	Oprawa PF-100 100W, Al z kloszem szk. IP-5	szt	4
14.	Żarówka głównego szeregu 75W,250V	szt	10
15.	Łącznik krzyż. n/t 250V/6-10A st.pods. IP2	szt	2
16.	Łącznik 1-bieg.p/t 250V/6-10A st.pods.IP-2	szt	33
17.	Łącznik świecz.p/t 250V/6-10A st.pods.IP-2	szt	15
18.	Łącznik n/t 1-bieg. 250V/10A st.pods. IP-4	szt	7
19.	Gniazdo 2x2P+Z, 10/16A, 250V, NT-230H	szt	11
20.	Gniazdo 2-bieg.podwójne z uziem. p/t Pt230	szt	72
21.	Puszka instalacyjna PO 70mm z pokrywą p/t	szt	149
22.	Puszka PO 60 mm końcowa bez pokrywy	szt	141
23.	odgałęźniki bryzgoszczelne	szt.	10
24.	Rura instalacyjna gładka RB 37 mm	m	12
25.	Złączka kompensacyjna do rur ZCL 37	szt	4
26.	Przewód z żyłą Cu LgY-450/750V, 10 mm ²	m	62
27.	Przewód YDYp-450/750V 3x1,5mm ²	m	751
28.	Przewód YDYp-450/750V 3x2,5mm ²	m	674
29.	Przewód YDYp-750V 4x1,5mm ²	m	234
30.	Dzwonek szkolny 230V	szt.	3
31.	„Elektroniczna Woźna”	szt.	1
32.	Wyłącznik GWZ	szt.	1